

[Frode Jakobsen.]

kan hitte ud af, hvad den danske regering egentlig mener.

Jeg forstår, at regeringen lod sig narre, selv om det ikke just er en regerings opgave at lade sig narre. Jeg forstår også, at man efter at have forsømt den første lejlighed har vist tilbageholdenhed. Vi har alle sammen vist tilbageholdenhed for at give forhandlingerne i Paris en chance, men det kan ikke blive ved at gå på den måde. Det er på tide, at Danmark, som tav, dengang det virkelig gjaldt ved forhandlingernes start, nu taler klart. At tale klart, det er måske ikke udenrigsministerens mest fremtrædende evne, og det er også, som om statsministeren har mistet den evne, samtidig med at han blev statsminister.

Jeg forstår, at nogen i den første glæde over Johnsons erklæring ikke kunne se, at tidspunktet netop da var inde til at tale; men bombardementerne holdt jo ikke op. Det var kun strategien, man lagde om, oven i købet en ændring i strategi, som der var god grund til, selv om formålet var den endtydige militære sejr, for det, man havde konstateret, var jo netop, at bombardementet af byerne, ligesom man har set det så tit i historien, tværtimod styrkede modstandsviljen i stedet for at svække den.

Stilhed, medens forhandlingerne foregår, ja, sådan kunne man måske tænke i begyndelsen, i de første måneder. Nu kan man i hvert fald se, at netop under forhandlingerne var der en stadig grund til at presse på. Det er amerikanerne, der er immobile; det er amerikanerne, der skal føle, at hvis de ikke standser de bombardementer, så mister de deres allieredes tillid.

Nu vil man sikkert igen sige: der er bevægelse i det nu, nu gælder det om ikke at præcisere noget, lad os vente. Jeg har indtryk af, at man gerne vil have en undskyldning for ikke at tale. Men det er da netop, når der er bevægelse i det, at det gælder om at tale. Det er da så, der er en chance for at få indflydelse.

Mit partis ordfører sagde, at der ikke er nogen grund til at ændre vor holdning til Vietnam. Det er jeg i og for sig enig i. Der er ingen grund til at ændre vor holdning, men der er grund til at skabe klarhed, for den nuværende regering har mudret vort standpunkt til ikke så meget ved det, regerings-

partierne vedtog i foråret, som ved det, de afviste. De afviste klarhed; den klarhed må skabes igen. Der har aldrig været mere grund til at sige det end nu: stands bombardementerne af Nordvietnam — den fuldstændige standsning, den betingelsesløse standsning. Ikke fordi det er tilstrækkeligt; det er først og fremmest krigen mod Sydvietnam, der skal standses. Men standsning af bombardementerne af Nordvietnam er nu som dengang betingelsen for, at forhandlinger om fred kan komme i gang.

Aksel Larsen: Markedsministerens redegørelse giver ikke anledning til særlige bemærkninger. Det var efter sagens natur en kort og en ret almindelig redegørelse. Vi skal jo også senere have en regulær markedsdebat, og man bør vistnok gemme det væsentlige, man har at sige, til den debat.

Når jeg alligevel har taget ordet og kommer ind på emnet, er det, fordi spørgsmålet har været diskuteret her og der er fremsat en del mærkværdige udtalelser af hr. Per Federspiel; der er også fremsat nogle udtalelser af hr. Anders Andersen, og det foranlediger mig til i hvert fald at sige noget.

Det, jeg vil sige, er, at alle, som har fulgt med, og alle, som er orienteret eller har gjort forsøg på at blive orienteret, ved, at der ikke er nogen mulighed for, at det være sig England, Norge, Danmark eller andre lande kommer ind i fællesmarkedet eller blot får optaget forhandlinger om medlemskab. Der er lukket, og derfor kan jeg gentage, hvad jeg tidligere har sagt: jeg har intet imod, hvis regeringen i sin halsstarrighed agter at lade Danmarks optagelsesbegæring blive liggende i Bruxelles, det må regeringen gerne, der sker intet. Der vil gå en lang årrække, før der er mulighed for, at fællesmarkedet overhovedet er i stand til at forhandle om optagelse af nye medlemmer, og højst sandsynligt er det vel, at hvis en sådan situation kommer, så bliver det forhandlinger af en helt anden art end dem, man ellers kunne vente, formodentlig om en helt anden art af økonomisk markedsområde i Europa end det, vi kender nu, og det kan jo kun glæde en, der alle dage har ment, at Danmark ikke hører hjemme i det europæiske fællesmarked. I hvert fald, hvad enten man mener, Danmark hører hjemme eller ikke hører hjemme, kan man holde